

Gıda Teknoloğu Unvanının İlgili Listelere Eklenmesi

Bu Karar, “Gıda Teknoloğu” unvanının nitelik ve özelliklerine uygun şekilde güncel ihtiyaçlar doğrultusunda ilgili yerlere eklenip eklenemeyeceğı hakkındaır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU

(OMBUDSMANLIK)

SAYI : 6120

BAŞVURU NO : 2018/12665

KARAR TARİHİ : 11/03/2019

TAVSİYE KARARI

BAŞVURAN :

BAŞVURUYA KONU İDARE : Tarım ve Orman Bakanlığı

BAŞVURUNUN KONUSU : Gıda Teknoloğu unvanının ilgili listelere eklenmesi talebi hakkındaır

BAŞVURU TARİHİ : 18/10/2018

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1) Kurumumuza 18/10/2018 tarihinde e-başvuru yoluyla yapılan başvuruda, başvuran; Giresun Üniversitesi Şebinkarahisar Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu Gıda Teknolojisi

bölümünden 2014 yılında mezun olduğunu, bölüm mezunlarının “gıda teknolojü” unvanının kullanmasının uygun olduğuna, ancak bu unvan ile iş imkânlarının sınırlandığını, bunun sebebinin ise 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu’nun Ek-1 ve Ek-2 maddelerine bu unvanın eklenmemiş olmasının olduğunu belirterek ilgili maddelere “gıda teknolojü” unvanının eklenmesini, en azından gıda mühendisliğine eşdeğerlik hakkı verilmesini talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2) Kurumumuzun 12/11/2018 tarihli bilgi ve belge isteme yazısına cevaben, Tarım ve Orman Bakanlığı’nın 5/12/2018 tarih ve ... sayılı yazısı ve eklerinde, özetle;

2.1) 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun Ek-I ve Ek-2 listelerinin Türkiye Büyük Millet Meclisi Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu tarafından oluşturulduğu,

2.2) Ek-I listenin hazırlanmasında, uluslararası geçerliliği tanınan istatistiki verilere göre (TÜİK gibi), ortalama veriler üzerinde değerlendirme yapılarak Türkiye çapında işletmelerin kapasiteleri ve ürün gruplarının içerdiği risk gruplarına ilişkin verilerin baz alındığı,

2.3) İstihdamı zorunlu personel çalıştırılması ile gıda güvenirliliğinin sağlanması, kayıpların azaltılmasının amaçlandığı,

2.4) Gıdaların üretim, işleme ve dağıtım aşamalarında resmi kontrollerden sorumlu meslek mensupları ise Bakanlık personelinin olmak zorunda olduğu, ilgili düzenlemelerin ve alımların Personel Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirildiği,

2.5) 5996 sayılı Kanunun 22’nci maddesinin 7’nci fıkrası ile Ek-I’de belirlenen gıda işletmelerinde işin nevine göre konu ile ilgili lisans eğitimi almış personel çalıştırmak zorunluluğunun getirildiği,

2.6) Ek-1 listenin hazırlanması aşamasında ilgili kurumlardan gelen görüşlerde ayrıca bir talep olmadığı, Giresun Üniversitesi Şebinkarahisar Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu Gıda Teknolojisi bölümü ilk lisans öğrencilerini 2013 yılında kabul ettiği, Ek-I listenin hazırlandığı tarihte lisans eğitimi almış söz konusu bölüm mezunu bulunmadığı, ayrıca Ek-1 listede yer almayan meslek mensuplarının, Yükseköğretim Kurulu’ndan aynı meslek ve bilim dallarında, eğitim-öğretim yapan üniversitelerde, eğitim-öğretim, metod, kapsam, öğretim süresi ve yıl içindeki değerlendirme esasları bakımından eşdeğer olması esasına uygun olarak eşdeğerlik belgesi alınması halinde zorunlu personel olarak çalışmalarının

sağlandığı,

2.7) 5996 sayılı Kanunda Ek: I listede yapılacak değişikliğe alt tebliğ taslağı hazırlanmış olduğu ve konuyla ilgili sũrecin devam ettiği,

3) Kurumumuzun 12/11/2018 tarihli bilgi ve belge isteme yazısına cevaben, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının 11/2/2019 tarih ve ... sayılı yazısı ve eklerinde özetle;

3.1) 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 2880 sayılı Kanun'la değişik 43/b maddesi uyarınca, aynı meslek bilim dallarında, eğitim-öğretim yapan üniversitelerde eğitim-öğretim, metot, kapsam, öğretim sũresi ve yıl içindeki değerlendirme esasları bakımından eşdeğer olması ve öğrenimden sonra kazanılan unvanların aynı ve elde edilen hakların eşdeğer sayılması hususunun Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı'nın önerisi üzerine Kurula ait bulunduğu,

3.2) 14/10/2014 tarihli Yükseköđretim Yürütme Kurulu toplantısında; 2547 sayılı Kanun'un 2880 sayılı Kanun'la değişik 43/b maddesi uyarınca, Üniversitelerarası Kurul'un görüşũ de dikkate alınarak, Giresun Üniversitesi şebinkarahisar Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu Gıda Teknolojisi lisans programı içeriğinde gıdanın sečilmesi, korunması, prosesi, ambalajlanması, dağıtım gibi güvenli gıda üretim konularının ele aldığı, mezunlarının "Gıda Teknolođu" unvanının kullanmalarının uygun olduğuna, "Gıda Uzmanı" unvanını kullanmalarının uygun olmadığına karar verildiği,

3.3) 15.08.2018 tarihli Yükseköğretim Yürütme Kurulu toplantısında 2547 sayılı Kanun'un 2880 sayılı Kanun'la değişik 43/b maddesi uyarınca, Üniversitelerarası Kurul'un görüşũ de dikkate alınarak, Gıda Teknolojisi program mezunlarının "5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu Sorumluluklar Yönetmeliği'nin 22.maddesi 7.fikrasında belirtilen Ek-1 olarak ifade edilen listede yer almasının ilgili Bakanlık tarafından yapılacak bir düzenleme ile mümkün olabileceğine karar verildiği,

4) Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı tarafından bildirilen 18/9/2014 tarihli görüş yazısında;

4.1) Konu ile ilgili alınan görüşler doğrultusunda; 31 Ocak 1984 tarihli Yüksek Öğretim Kurulu Kararı uyarınca Meslek Yüksekokullarının teknik programlar bölümünden mezun olanlar "Tekniker", diğer bölümlerden mezun olanlar ise "Meslek Elemanı"(ilgili alanın)", olarak tanımlanmıştır. Gıda Programları için yurt dışındaki örnekler incelendiğinde temel olarak "Food Engineerig (Gıda Mühendisliği)", "Food Science (Gıda Bilimi)", "Food Technology (Gıda Teknolojisi)", "Food Science and Technolog (Gıda Bilimi ve Teknolojisi)"

bölümlerinin yer aldığı görülmektedir. Gıda Mühendisliği mesleğinin tanımı incelendiğinde gıda hammaddelerinin besin değerini kaybetmeden standartlara uygun olarak verimli bir şekilde işlenmesini, korumasını ve depolanmasını planlayan, uygulamasını yürüten ve yeni sistemleri geliştiren kişi” olarak tanımlandığı,

4.2) "Gıda Bilimi" gıdanın fiziksel, kimyasal ve biyolojik özelliklerinin incelendiği, gıda bozulmalarının ele alındığı ve gıda proseslerinin temelini oluşturan kavramların incelendiği bilim dalı olarak tanımlanmaktadır. Yurt dışında Gıda Bilimi programından mezun olan kişilere "Food Science" (Gıda Bilimcisi) unvanını almaktadır.

4.3) "Gıda Teknolojisi" gıdanın seçilmesi, korunması, prosesi, ambalajlanması, dağıtımı gibi ve güvenli gıda üretimi konularını da ele aldığı ve mezunlarının Gıda Teknoloğu unvanını aldığı, Gıda Uzmanı tanımının hem Gıda Bilimi hem de Gıda Teknolojisi konularını içermekte olduğundan "Gıda Uzmanı" unvanının kavram kargaşasına yol açacağı,

4.4) Sonuç olarak; Giresun Üniversitesi Şebinkarahisar Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu Gıda Teknolojisi Lisans Programı öğrencilerinin mezun olduktan sonra Gıda Uzmanı unvanını kullanmalarının uygun olmayacağı, "Gıda Teknoloğu" unvanını kullanmalarının uygun olduğu kanaatine varıldığı, açıklamalarına yer verilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5) Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının “Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74’üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında; “Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.”,

6) 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu’nun “Kurumun Görevi” başlıklı 5’inci maddesinin birinci fıkrasında; “Kurum, idarenin işleyişiyle ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.”,

7) 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun “Lisans düzeyinde öğretim” başlıklı 43/b maddesinde; “Aynı meslek ve bilim dallarında, eğitim - öğretim yapan üniversitelerde, eğitim öğretim, metod, kapsam, öğretim süresi ve yıl içindeki değerlendirme esasları bakımından eşdeğer olması ve öğrenimden sonra kazanılan unvanların aynı ve elde edilen hakların eşdeğer sayılması hususu Üniversitelerarası

Kurulun önerisi üzerine; öğretmen yetiştiren birimler için belirtilen esasların tespiti Milli Eğitim Bakanlığı ile de işbirliği yapılarak, Yükseköğretim Kurulunca düzenlenir.” hükmü,

8) 5996 Sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu’nun;

8.1) “Sorumluluklar” başlıklı 22. maddesinde; “(7) Ek-1’de belirlenen gıda ve yem işletmeleri, işin nevine göre, konu ile ilgili lisans eğitimi almış en az bir personel çalıştırmak zorundadır. Bilimsel gelişmeler ve günün koşullarına göre, Ek-1’de Bakanlıkça değişiklik yapılabilir. Bu değişiklikler Bakanlıkça çıkarılacak bir tebliğ ile ilan edilir.” hükmü,

8.2) “Gıda ve Yem İşletmelerinden Üretimin Nevine Göre Personel Çalıştırmak Zorunda Olan İşletmeler ve Bu İşletmelerde Çalışabilecek Meslek Mensupları” başlıklı Ek- 1’inci maddesinde; A. Gıda Üreten İşyerleri

İşletmeler	Meslek Unvanları
	Gıda mühendisi, ziraat
Alkollü içkiler üreten iş yerleri	mühendisi (gıda bölümü), kimya mühendisi, kimyager
Alkolsüz içecek üreten iş yerleri	
(30 beygir üzeri motor gücü bulunan veya toplam 10 kişiden fazla personel çalıştıran iş yerleri)	Gıda mühendisi, ziraat mühendisi (gıda ve süt bölümü), kimya mühendisi, kimyager
Baharat, kuruyemiş, cips, çerez üreten işyerleri	

(30 beygir üzeri motor gücü bulunan veya toplam 10 kişiden fazla personel çalıştıran iş yerleri)

Gıda mühendisi, ziraat mühendisi, kimya mühendisi, kimyager

Bal, polen, arı sütü, temel petek üreten iş yerleri (30 beygir üzeri motor gücü bulunan veya toplam 10 kişiden fazla personel çalıştıran iş yerleri)	Gıda mühendisi, veteriner hekim, ziraat mühendisi (gıda ve zootekni)
Ekmek ve unlu mamuller üreten iş yerleri (30 beygir üzeri motor gücü bulunan veya toplam 10 kişiden fazla personel çalıştıran iş yerleri)	Gıda mühendisi, ziraat mühendisi, kimya mühendisi, kimyager
Et ve et ürünleri işleyen iş yerleri (kasaplar hariç)	Veteriner hekim, gıda mühendisi, ziraat mühendisi (gıda bölümü)
Fonksiyonel gıdalar üreten iş yerleri	Gıda mühendisi, ziraat mühendisi (gıda ve süt bölümü), kimya mühendisi, kimyager, veteriner hekim
Gıda amaçlı aromatik yağlar, bitki ekstraktları üreten iş yerleri	Gıda mühendisi, ziraat kimya mühendisi, kimya mühendisi, kimyager
	Gıda mühendisi, ziraat mühendisi (gıda), kimya mühendisi, kimyager, veteriner hekim, su ürünleri
Gıda işi yapan iş yerleri mühendisi	

Gıda ile eden madde ve malzeme temas üreten iş yerleri (30 beygir motor gücü bulunan üzeri en fazla pers veya onel toplam 10 çalıştırılan kişid iş yerleri)	Gıda mühendisi, ziraat mühendisi (gıda), kimya mühendisi, kimyager
Hazır yemek, tabldot yemek ve meze üreten işyerleri	Gıda mühendisi, ziraat mühendisi (gıda ve süt bölümü), kimya mühendisi, kimyager, diyetisten, ev ekonomisi yüksek okulu beslenme bölümü, veteriner hekim
Kombinalar, kesimhaneler, parçalama ve bağırsak işleme tesisleri	Veteriner hekim
Margarin, bitkisel yağ ve zeytinyağı üreten iş yerleri (30 beygir üzeri motor gücü bulunan veya toplam 10 kişiden fazla personel çalıştırılan iş yerleri)	Gıda mühendisi, ziraat mühendisi (gıda bölümü), kimya mühendisi, kimyager
Maya, fermente ve salamura ürünler üreten iş yerleri (30 beygir üzeri motor gücü bulunan veya toplam 10 kişiden fazla personel çalıştırılan iş yerleri)	Gıda mühendisi, ziraat mühendisi, biyolog, kimya mühendisi, kimyager
Meyve ve sebze işleyen iş yerleri	Gıda mühendisi, ziraat mühendisi, mühendisi,

(30 beygir üzeri motor gücü bulunan veya toplam 10 kişiden fazla personel çalıştıran iş yerleri)	
Özel beslenme amaçlı gıda üreten iş yerleri	Kimyager Gıda mühendisi, ziraat mühendisi (gıda ve süt bölümü), kimya mühendisi, kimyager
Siyah çay, bitki ve meyve çayları üreten iş yerleri	
(30 beygir üzeri motor gücü bulunan veya toplam 10 kişiden fazla personel çalıştıran iş yerleri)	Gıda mühendisi, ziraat mühendisi, kimya mühendisi, kimyager
Su ürünleri işleyen iş yerleri ile balık hâlleri ve toptan balık satışı yapan yerler	Su ürünleri mühendisi, su ürünleri ve balıkçılık teknolojisi mühendisi, gıda mühendisi, ziraat mühendisi (gıda ve su ürünleri), veteriner hekim
Süt ve süt ürünleri işleyen iş yerleri	
(30 beygir üzeri motor gücü bulunan iş yerleri veya toplam 10 kişiden fazla personel çalıştıran iş yerleri)	Veteriner hekim, gıda mühendisi, ziraat mühendisi
(gıda ve süt bölümü)	

Şeker ve şekerleme ürünleri üreten iş yerleri (30 beygir üzeri motor gücü bulunan veya toplam 10 kişiden fazla personel çalıştıran iş yerleri)	Gıda mühendisi, ziraat mühendisi (gıda ve süt bölümü), kimya mühendisi, kimyager
Takviye edici gıda üreten iş yerleri	Gıda mühendisi, ziraat mühendisi (gıda bölümü), kimya mühendisi, kimyager
Toz karışımlı gıda üreten iş yerleri (30 beygir üzeri motor gücü bulunan veya toplam 10 kişiden fazla personel çalıştıran iş yerleri)	Gıda mühendisi, ziraat mühendisi (gıda ve süt bölümü), kimya mühendisi, kimyager
Un, irmik, bulgur, pirinç, makarna, bisküvi üreten iş yerleri (30 beygir üzeri motor gücü bulunan veya toplam 10 kişiden fazla personel çalıştıran iş yerleri)	Gıda mühendisi, ziraat mühendisi, kimya mühendisi, kimyager
Yumurta işleyen, depolayan veya ambalajlayan işyerleri (30 beygir üzeri motor gücü bulunan veya toplam 10 kişiden fazla personel çalıştıran iş yerleri)	Gıda mühendisi, ziraat mühendisi, veteriner hekim, kimyager, kimya mühendisi

--	--

Yukarıda sayılan gıda iş
kollarının dışında, 30 beygir
üzeri motor gücü bulunan
veya toplam 10 kişiden fazla
personel çalıştıran gıda iş
yerleri

İşin nevine göre gıda
mühendisi, veteriner hekim,
su ürünleri mühendisi, ziraat
mühendisi, kimyager, kimya
mühendisi

8.3) “Üretim, İşleme ve Dağıtım Aşamalarında Resmi Kontrollerden Sorumlu Meslek Mensupları” başlıklı Ek-2 maddesinde;

A. BİRİNCİL ÜRETİM	Hayvansal üretim	Veteriner hekim, ziraat mühendisi (zooteknist), su ürünleri mühendisi ve balıkçılık teknolojileri mühendisi	
	Bitki ve bitkisel üretim	Ziraat mühendisi	
B. ÜRETİM VE İŞLEME	Hayvan kökenli gıda ve yemler	Kesimhane, kombina ve parçalama işlemleri yapılan yerler	Veteriner hekim
		Et ve et ürünleri işleyen işyerleri	Veteriner hekim, gıda mühendisi, ziraat mühendisi (gıda bölümü)
		Su ürünleri işleyen işyerleri	Veteriner hekim, su ürünleri ve balıkçılık teknolojileri mühendisi, gıda mühendisi, ziraat mühendisi (su ürünleri bölümü)

Süt ve süt ürünleri işleyen iş yerleri	Veteriner hekim, gıda mühendisi, ziraat mühendisi (gıda ve süt bölümü)
Yumurta işleyen, depolayan veya ambalajlayan işyerleri	Veteriner hekim, gıda mühendisi, ziraat mühendisi (gıda bölümü)
Bal, polen, arı sütü, temel petek üreten iş yerleri	Veteriner hekim, gıda mühendisi, ziraat mühendisi (gıda bölümü)
Hayvansal yan ürünleri işleyen tesisler	Veteriner hekim

Hayvansal yan ürün kullanarak pet hayvan yemi üreten işletmeler	Veteriner hekim	
Yem işletmeleri		Ziraat mühendisi, hekim, su ürünleri mühendisi (balık üreten işletmeler) veteriner ünleri yemi
Hayvan kökenli olmayan gıdalar		Gıda mühendisi, mühendisi ziraat
Hayvan kökenli olan ve olmayan bileşenleri içeren gıdalar		Veteriner hekim, mühendisi, mühendisi gıda ziraat
Gıda ile temas eden madde ve malzeme üreten iş yerleri		Gıda mühendisi, ziraat mühendisi (gıda bölümü), kimya mühendisi, kimyager
Veteriner sağlık ürünleri üreten işyerleri	Veteriner biyolojik ürünler	Veteriner hekim

Veteriner biyolojik ürünler dışındaki veteriner sağlık ürünleri		Veteriner hekim, kimyager, kimya mühendisi, eczacı	
Bitki koruma ürünleri üreten işyerleri		Ziraat mühendisi, kimyager, kimya mühendisi	
C. DAĞITIM	Perakende işyerleri	Et depolayan ve dağıtan	Veteriner hekim
		Bitki ve bitkisel ürün	Ziraat mühendisi
		Hayvan kökenli gıda	Veteriner hekim, gıda mühendisi, ziraat mühendisi
		Hayvan kökenli olmayan gıda	Ziraat mühendisi, gıda mühendisi

Hayvan kökenli olan ve olmayan bileşenleri içeren gıda	Veteriner hekim, gıda mühendisi, ziraat mühendisi	
Gıda ile temas eden madde ve malzeme	Gıda mühendisi, ziraat mühendisi (gıda bölümü), kimya mühendisi, kimyager	
Veteriner sağlık ürünleri satış yerleri	Veteriner biyolojik ürünler	Veteriner hekim
	Diğer veteriner sağlık ürünleri	Veteriner hekim, kimyager, kimya mühendisi, eczacı
Bitki koruma ürünleri satış yerleri	Ziraat mühendisi, kimyager, kimya mühendisi	

Yemler

Ziraat mühendisi, veteriner hekim

**Ç.
İTHALAT**

Bitki, bitkisel ürün ve diğer maddeler

Ziraat mühendisi

Orman bitki ve bitkisel ürünleri ile ahşap ambalaj malzemeleri

Ziraat mühendisi, orman mühendisi, ormancılık mühendisi

Canlı hayvan ve hayvansal ürünler

Veteriner hekim

Hayvansal kökenli olmayan ürünler

Ziraat mühendisi, gıda mühendisi

Hayvan kökenli olan ve olmayan bileşenleri içeren gıda		Veteriner hekim, gıda mühendisi, ziraat mühendisi
Gıda ile temas eden madde ve malzeme		Gıda mühendisi, ziraat mühendisi (gıda bölümü), kimya mühendisi, kimyager
Yemler		Ziraat mühendisi, veteriner hekim
Veteriner sağlık ürünleri	Veteriner biyolojik ürünler	Veteriner hekim
	Diğer veteriner sağlık ürünleri	Veteriner hekim, kimyager, kimya mühendisi, eczacı

Bitki koruma ürünleri

Ziraat mühendisi, kimyager, kimya
mühendisi

hükmü yer almaktadır.

IV. KAMU DENETÇİSİ ARİF DÜLGER'İN KAMU BAŞDENETÇİSİ'NE ÖNERİSİ

9. Başvuranın iddiaları, İdarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirilerek hazırlanan “Tavsiye Kararı Önerisi” Kamu Başdenetçisi’ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

10) Kurumumuza 18/10/2018 tarihinde e-başvuru yoluyla yapılan başvuruda, başvuran;

Giresun Üniversitesi Şebinkarahisar Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu Gıda Teknolojisi bölümünden 2014 yılında mezun olduğunu, bölüm mezunlarının “gıda teknoloğu” unvanının kullanmasının uygun olduğuna, ancak bu unvan ile iş imkânlarının sınırlandığını, bunun sebebinin ise 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu’nun Ek-1 ve Ek-2 maddelerine bu unvanın eklenmemiş olmasının olduğunu belirterek ilgili maddelere “gıda teknoloğu” unvanının eklenmesini, en azından gıda mühendisliğine eşdeğerlik hakkı verilmesini talep etmektedir.

11) Gıda Teknolojisi Bölümünün 4 yıllık eğitim süresi ön görülerek 2010 yılında Giresun Üniversitesi Şebinkarahisar Uygulamalı Bilimler Yüksek Okulu’nda eğitim vermeye başladığı, Lisans derecesinde ilk mezunlarının ise 2014 yılında verildiği, 14/10/2014 tarihinde, Yükseköğretim Yürütme Kurulu toplantısında Üniversitelerarası Kurul Başkanlığının da önerisi dikkate alınarak, “Gıda Teknolojisi” bölümü mezunlarının “Gıda Teknoloğu” unvanını kullanmalarının uygun olduğu kararına varıldığı anlaşılmaktadır.

12) Üniversitelerarası Kurul Başkanlığının ilgili kararından (bkz. 4 numaralı paragraf), 4 yıllık eğitim sonucunda mezun olunan Gıda Teknolojisi bölümünün, gıdanın seçilmesi,

korunması, süreci, ambalajlanması, dağıtımı gibi güvenli gıda üretim konularını ele aldığı, bu kapsamda Gıda Teknologlarının da gıdaların sağlığa uygunluğu, bir takım testlere uygunluğu, uygun ortam ve koşullarda üretiminin sağlanması, uygun gıdaların seçilmesi gibi önemli görevlerinin bulunduğu anlaşılmaktadır. Ancak 4 yıllık Gıda Teknolojisi bölümünün 2018 Üniversite Tercih Kılavuzu esas alındığında, yalnızca 5 Üniversitede bulunduğu, 4 yıllık eğitim veren Gıda Teknolojisi bölümünün yeni bir bölüm olduğu ve bu nedenlerle mezunlarının “Gıda Teknoloğu” unvanı ile tanınırlık ve verilen haklar bakımından sıkıntılar yaşadığı anlaşılmaktadır.

13) 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu’nun Ek-1 maddesinde gıda ve yem işletmelerinden üretimin türüne göre personel çalıştırmak zorunda olan işletmeler ve bu işletmelerde çalışabilecek unvanlar tahdidi olarak sayılmak suretiyle belirtilmiştir. Buna göre, Gıda Mühendisi, Ziraat Mühendisi, Kimya Mühendisi, Kimyager, Su Ürünleri Mühendisi, Ziraat Mühendisi- Gıda Bölümü, Ziraat Mühendisi- Süt Bölümü, Biyolog gibi unvanların belirtilen işletmelerde çalıştırılma zorunluluğu bulunduğu, bu düzenlemenin bulunmasının ise sayılı unvanlara sahip kişiler bakımından gerek istihdam gerekse çalışılan işletmelerde elde edilen pozisyonlar bakımından avantaj oluşturduğu ancak Gıda Teknologlarının ilgili listede yer almadığı görülmektedir.

14) Gıda Teknolojisi bölümü mezunlarının söz konusu düzenleme ile sağlanan avantajdan yararlanmak üzere liste kapsamına alınması; Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının eş değerlik vermesi, başka bir deyişle listede yer verilen unvanlar ile “Gıda Teknoloğu” unvanının eş değer tutulması durumunda da mümkün olabileceksede, söz konusu bölüm mezunları için nitelik ve özellikleri bakımından Yükseköğretim Kurulu tarafından “Gıda Teknoloğu” unvanını kullanmalarının uygun bulunduğu, ilgililerin istihdam ve tanınırlığına ilişkin sorunlarının çözümü için “Gıda Teknoloğu” unvanının kendi nitelikleri ve alınan eğitim göz önünde bulundurularak kalıcı olarak bir takım hakların sağlanması gerektiği değerlendirilmektedir.

15) Gıda Teknologlarının Ek-1 ve Ek-2 listede yer almaması nedeniyle istihdam olanaklarından faydalanamadığı, Gıda Teknologlarının aldıkları 4 yıllık lisans eğitimi ve eğitimin niteliği ve içeriği göz önünde bulundurulduğunda, ilgili listelerde belirtilen türdeki işletmelerde çalıştırılması zorunlu tutulabilecek unvanlar arasında sayılabileceğinin mümkün olabileceği değerlendirilmektedir. Nitekim Tarım ve Orman Bakanlığı ile Kurumumuz arasında yapılan yazışmalarda da Gıda Teknologlarının Ek-1 listeye alınması ile ilgili bir çalışma yapıldığı, Ek-1 listede yapılacak değişikliğe ilişkin tebliğ taslağının hazırlandığı ve konuya ilişkin sürecin devam ettiği belirtilmektedir.

16) Kurumumuzca yapılan inceleme ve araştırma neticesinde; 5996 sayılı

Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'nun ilgili maddelerinde belirtilen işletmelerin nitelik ve ihtiyacı göz önünde bulundurularak "Gıda Teknoloğu" unvanının da nitelik ve özelliklerine uygun şekilde güncel ihtiyaçlar doğrultusunda ilgili yerlere eklenmesi yönünde Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından hazırlanan çalışmanın ivedilikle tamamlanması gerektiği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

17) 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiş olup; idarenin Kurumumuz tarafından istenen bilgi ve belgeleri süresinde gönderdiği ve **"makul sürede karar verme"** ve **"kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi"** ilkelerine uygun davrandığı, yine idare tarafından şikâyetçiye makul sürede cevapların verildiği ancak şikâyetçiye verilen cevaplarda **işleme karşı hangi sürede hangi mercilere başvurulabileceğinin gösterilmemiş olması sebebiyle "karara karşı başvuru yollarının ve süresinin gösterilmesi"** ilkesine uygun davranmadığı görölmüş olup, idarenin bahse konu ilkelere de uygun davranması önerilmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

18) 14/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca tavsiye kararı üzerine otuz gün içinde herhangi bir işlem tesis edilmez veya eylemde bulunulmaz ise durmuş olan dava açma süresi kaldığı yerden işlemeye başlayacaktır. İlgili idarenin işlemine karşı dava açma süresinden kalan süre(varsa) kaldığı yerden işlemeye devam edecek olup Ankara İdare Mahkemesinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Açıklanan gerekçelerle, Gıda Teknologlarının 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'nda yer alan maddeler kapsamına alınması yönünde Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından hazırlanan çalışmanın ivedilikle tamamlanması yönünde **TAVSİYEDE BULUNULMASINA,**

Kararın BAŞVURANA, TARIM VE ORMAN BAKANLIĞINA ve YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞINA tebliğine; 6328 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI tarafından bu karar üzerine tesis edilecek işlemin otuz gün içinde Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisi'nce karar verildi.

Şeref MALKOÇ

Kamu Başdenetçisi

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA